

Režiserka Nenni Delmestre o Norcih iz Valencije, ki jih je režirala v **SNG Nova Gorica**

V sodobni dramatikii vodijo Katalonci

V četrtek zvečer je novogoriški gledališki ansambel uprizoril *Norce iz Valencije*, špansko baročno komedijo Lopeja de Vega. Menda so poželi najbolj goreč aplavz sezone. Režiserka, Splitčanka Nenni Delmestre pravi, da Mediteran prinaša veselje, radost, ljubezen, norost, kreativnost, kaos in da je to tisto, kar danes rabimo.

► Ste vi izbrali Norce?

“Iniciativa je prišla od umetniške vodje **SNG Nova Gorica** Martine Mrhar, ki si je želela, da bi na oder postavili De Vega oziroma špansko baročno komedijo, pa smo jo skupaj našli.”

► Tudi sicer gojite afiniteto do španske dramatike, kajne?

“Verjetno so me zato tudi izbrali. Sama se že več kot 30 let ukvarjam s španskim gledališčem in literaturo, posebej me zanima sodobna španska, zlasti katalonska dramatika. V zadnjih letih sem na oder postavila kar nekaj katalonskih dramskih del. Katalonija ima danes 15 fenomenalnih piscev, ki dajejo ritem svetovni gledališki sceni. V Splitu smo delali Estevea Solera, njegovo delo *Contra el progreso*, ki ga ta hip igrajo v 40 državah, med drugim tudi v New Yorku.”

► S čim se ponaša špansko gledališče?

“Tisto, kar je rdeča nit, ki se vleče od baroka ali Cervantesa do danes, je tendenca k drugačnemu pogledu na realnost. V obdobju moderne je skozi Buñuela, Dalija, Picassa to še posebej prišlo do izraza. In tudi mene osebno je ta lu-

dizem, iracionalno, ta subjektiven pogled na svet povlekel v španski teater oziroma v teater nasploh.”

► O čem torej pišejo sodobni španski avtorji?

“Že na prvi pogled se vidi veliki kulturološki vpliv nadrealizma. V delih, ki sem jih režirala, pride do izraza njihov kreativen način, na drugačen način se ukvarjajo s problemi današnjega sveta. Govorijo o dehumanizaciji, govorijo o tem, da napredek ljudi ni isto kot gospodarski napredek, napredek kapitala. V teh tekstih je veliko upora, zlasti proti človeku-proizvajalcu in človeku-potrošniku ter zavzemanja za človečnost, ki gre prek vsega tega.”

► Režirali ste približno 60 predstav, a komaj kakšno komedijo. Kaj vas je “pičilo”, da ste se je lotili tokrat?

“Res je, v vsej moji karieri sem režirala le sedem komedij, od tega štiri v Sloveniji. Prvo, *Območje somraka*, na pobudo Tomaža Pandurja v Mariboru leta 1994. Kaj me je pičilo? Skozi komedijo sem želela pogledati na svet z druge strani, kajti brez pozitivne norosti je ta svet veliko nevarnejše in grozovitejše nor. Element

norosti je v teh, preveč racionalnih časih, zelo potreben. In z igralci in sploh ekipo smo predstavo ustvarjali tako rekoč med igro. Užitek je bilo igrati se.”

► Kje je meja med golo zabavo in dobro dramsko komedijo?

“To mejo mora potegniti režiser in pri tem mora biti natančen. Z igralci se mora natančno pogovoriti in določiti slog: ne sme priti do podrejanja občinstvu in iskanja smeha za vsako ceno. Občinstvo je treba vzeti kot inteligentne ljudi, vsak se bo (za)smejal na podlagi svoje osebne izkušnje. Estradizacija teatra ima posebno občinstvo, a hiše kot je SNG zahteva kompleksnejši repertoar.”

► Zdi se, da prav predstava *Norci iz Valencije* pokaže, da je pomemben zornik kot, ki si ga izberemo.

“Seveda. Mediteranski teater je že po svoji genetiki vesel, vsebuje šum morja, radost do življenja, hrane, ljubezni. Mediteran je zibelka civilizacije. Žal mi je, ko danes vidim ljudi, ki so deprimirani, otopeli od krize, ker nas mediji ves čas na-

padajo in nam govorijo, da je grozno in slabo. Čeprav, ljudje so se veselili tudi med vojnami! Teater lahko pomaga in sicer v smislu, da se na življenje gleda z drugačne perspektive.”

► Ljubezen in norost?

“To, da se človek prepusti iracionalnemu, da ga vodi, je večna in hvaležna tema Zahoda.”

► Pri postavljanju te iracionalnosti na oder ste dejali, da vas je vodilo načelo svobode. Kako je to potekalo konkretno?

“Ko dobim v roke tekst, vidim like, probleme, dramske naboje, dialoge, treba je bilo ustvariti svet norišnice. Kako narediti ta svet? Kot ste videli, v norišnici med pravimi norci ni bilo veliko teksta, zato so imeli člani ekipe veliko prostora za svojo kreativnost in improvizacijo. Svoboda je krasna stvar in hkrati velika obveza. Režiser mora čistiti formo, vedeti, kaj odvreči in kaj sprejeti. Mi smo norišnico postavili kot prostor svobode, kreativnega, veselega, radostnega kaosa, upam, da nam je uspelo.”

KLAVDIJA FIGELJ

Nenni Delmestre ni umetniško ime, priimek je očetov in prihaja iz Furlanije, ime pa je zloženo iz imen mame in očeta. Leta 1981 je diplomirala na Mednarodni šoli za tehnologijo in komunikacijo na Floridi, kasneje je doštudirala še gledališko režijo. Prevajala je dramske tekste iz angleščine, španščine in italijanščine, režirala več kot 60 dramskih del na Hrvaškem, v Sloveniji, Makedoniji, Venezueli, Mehiki, njene predstave se uprizarjajo in žanjejo nagrade na mednarodnih in domačih festivalih; v minulih gledaliških sezonah pa je postavila na oder tudi nekaj predstav v vseh treh primorskih gledališčih.

Page: 11

Reach: 47000

Country: SLOVENIA

Size: 585 cm2

2 / 2

“Skozi komedijo sem želela pogledati na svet z druge strani, kajti brez pozitivne norosti je ta svet veliko nevarnejše in grozovitejše nor.”

Nenni Delmestre